

S.S. ACADEMY

Near Old Buspark, Adwait Marga, Kathmandu (पुरानो बसपार्क बन्दै गरेको भ्यू टावर हुँदै शहिद शुक्र स्कुलको अगाडि)

Contact No.: 9851123157, 9841353362, ss.academy

ईमेल: ssacademy49@gmail.com, वेबसाईट: www.ssstudycenter1.com

आयकर ऐन, २०५८

राजपत्रमा प्रकाशित मिति: २०५८/१२/१९

आयकर ऐन २०५८ का विशेषता उल्लेख गर्नुहोस् ।

१. आयकर सम्बन्धी सबै व्यवस्था यसै ऐनबाट निर्देशित हुने गरि कानुनी सर्वोच्चता यस ऐनलाई दिएको छ ।
२. प्राकृतिक व्यक्ति र निकायका सबै प्रकारका आय आर्जनका श्रोतहरू तथा कारोबारलाई करको दायरामा समेटिएको छ ।
३. राज्यले आयकर छुट तथा सहूलियत दिनुपर्ने भएमा निश्चित तथा तोकिएको यसै कानूनमा शंसोधन गरि दिन सक्नेगर्गि मार्ग प्रस्तुत गरेको छ ।
४. आय आर्जन गर्दा भएका सबै खर्चहरूलाई सामान्य कट्टि तथा विशेष कट्टिका व्यवस्थाहरूबाट कानुनी सुनिश्चितता दिएको छ ।
५. रोजगारी, व्यवशाय, लगानी र आकस्मिक लाभहरूलाई आयका श्रोतका रूपमा परिभाषित गरिएको छ ।
६. आय गणनाका स्पष्ट आधारहरू निर्धारण गरिएको छ ।
७. यो ऐनले PAY-AS-YOU-EARN भन्ने सिद्धान्तलाई अवलम्बन गरेको छ ।
८. आय तथा खर्चको लेखाङ्कन गर्ने आधार एवं मार्ग निर्देशनहरू निर्धारित भएको छ ।
९. नेपालको कर प्रणालीलाई अन्तर्राष्ट्रिय कर प्रणालीसंग आबद्धता गर्ने आधारको निर्माण भएको छ ।
१०. परम्परागत रूपमा आय तथा सम्पतिको परिभाषाहरूमा रहेका अस्पष्टतालाई कानुनी रूपमा सुस्पष्ट पारिएको छ ।
११. आयकर प्रणालीमा आय आर्जन कर्तालाई स्पष्ट रूपमा उत्तरदायी बनाउँदै कर प्रशासनको स्वविवेकीय अधिकारको अन्त्य गरि कानुनी शासनमा आधारित कर प्रणालीको विकासमा जोड दिएको छ ।
१२. कर योजना तथा छलीलाई देवानी र फौजदारी कसुरको बिच स्पष्ट विभेद गरि सरकारी वकिल मार्फत मुद्धा चलाउने आधारहरू तोकिएको छ ।
१३. पर्याप्त सूचना एवं प्रमाण भएमा कर अधिकृतलाई शंसोधित कर निर्धारण गर्ने र संसय कर निर्धारण गर्ने अधिकार दिएको छ ।
१४. कर लाग्ने व्यक्तिको सम्बन्धमा निकाय र प्राकृतिक व्यक्तिको बारेमा कर तथा लेखा प्रणालीको स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ ।
१५. करदाताको कानुनी अधिकारको संरक्षण र यसको उपयोगमा पूर्ण प्रत्याभूति, कर व्यवहारलाई कार्यान्वयन गर्दा पूर्णतः समव्यवहार र प्राकृतिक न्यायका मान्य सिद्धान्तको अनुसरण गर्नुपर्ने र कर दातालाई दुई तहको पुनरावेदनको व्यवस्था गरेको छ ।

“अवकाश भुक्तानी” भन्नाले देहायका व्यक्तिलाई दिइने भुक्तानी सम्झनुपर्छ :-

- (१) प्राकृतिक व्यक्तिले अवकाश लिएको अवस्थामा निजलाई दिइने भुक्तानी, वा
- (२) प्राकृतिक व्यक्तिको मृत्यु भएको अवस्थामा निजको आश्रितलाई दिइने भुक्तानी ।

“आकस्मिक लाभ” भन्नाले चिन्ता, उपहार, पुरस्कार, बक्सिस, जितौरी तथा अन्य कुनै पनि आकस्मिक रूपमा प्राप्त हुने लाभ सम्झनु पर्छ “ऋण दाबी” भन्नाले कुनै एक व्यक्तिले अर्को व्यक्तिबाट भुक्तानी प्राप्त गर्ने अधिकार सम्झनु पर्छ र सो शब्दले कुनै एक व्यक्तिले अर्को व्यक्तिलाई दिएको रकम फिर्ता लिने अधिकार, बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा जम्मा भएको निक्षेप, लिनुपर्ने रकम, ऋणपत्र, विनिमयपत्र, वण्ड, वार्षिक वृत्ति अन्तर्गतको अधिकार, वित्तीय पट्टा र किस्ताबन्दी विक्रीबाट रकम प्राप्त गर्ने अधिकार समेतलाई जनाउँछ ।

“निकाय (इन्टिटी)” भन्नाले देहायका संस्था वा संगठन सम्झनु पर्छ :-

- (१) साझेदारी, ट्रस्ट वा कम्पनी,
- (२) गाउँ विकास समिति, नगरपालिका वा जिल्ला विकास समिति,
- (३) नेपाल सरकार,
- (४) कुनै विदेशी सरकार वा सो सरकार अन्तर्गतका प्रान्तीय वा स्थानीय सरकार वा कुनै सन्धिद्वारा सरकारी स्थापना भएको सार्वजनिक अन्तर्राष्ट्रिय संगठन, वा
- (५) आफू बासिन्दा भएको मुलुकमा अवस्थित नरहेको उपखण्ड (१), (२), (३) र (४) मा उल्लेख भएको संस्था वा संगठनको स्थायी संस्थापन

“कम्पनी” भन्नाले प्रचलित कम्पनी कानून बमोजिम संस्थापित कम्पनी सम्झनु पर्छ र कर प्रयोजनको लागि देहायका संस्थाहरू समेतलाई कम्पनी सरह व्यवहार गरिनेछ :-

- (१) प्रचलित कानून बमोजिम स्थापित संगठित संस्था,
- (२) कुनै असंगठित संघ, समिति, संस्था वा समाज वा दर्ता गरिएका वा नगरिएका एकलौटी फर्म र साभेदारी बाहेकको व्यक्तिहरूको समूह वा ट्रस्ट,
- (३) बीस वा सोभन्दा बढी साभेदारहरू भई प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भए वा नभएको साभेदारी फर्म, अवकाश कोष, सहकारी संस्था, युनिट ट्रस्ट, संयुक्त उद्यम,
- (४) विदेशी कम्पनी,
- (५) महानिर्देशकले तोकेको अन्य कुनै विदेशी संस्था ।

“छुट पाउने संस्था” भन्नाले देहायका निकाय सम्झनु पर्छ :-

- (१) कर छुट पाउने संस्थाको रूपमा विभागमा दर्ता भएका देहाय बमोजिमका निकाय :-
- (क) नाफा नकमाउने उद्देश्यले स्थापना भएका सार्वजनिक प्रकृतिका सामाजिक, धार्मिक, शैक्षिक वा परोपकारी संस्था,
- (ख) सामाजिक वा खेलकूद सम्बन्धी सुविधा प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले सो संस्था वा त्यसका सदस्यहरूले लाभ नलिने गरी गठन भएको अव्यवसायी (एमेच्योर) खेलकूद संस्था,
- (२) निर्वाचन आयोगमा दर्ता भएको राजनैतिक दल,
- (३) गाउँ पालिका, नगरपालिका वा जिल्ला समन्वय समिति,

“बासिन्दा व्यक्ति” भन्नाले कुनै आय वर्षका सम्बन्धमा देहायका व्यक्ति सम्झनु पर्छ :-

- (१) प्राकृतिक व्यक्तिको सम्बन्धमा,
- (क) सामान्य बसोबासको स्थान नेपालमा रहेको,
- (ख) अविच्छिन्न ३६५ दिनको अवधिमा १८३ दिन वा सोभन्दा बढी नेपालमा रहेको, वा
- (ग) नेपाल सरकारबाट आय वर्षको कुनै समयमा विदेशमा खटाइएको ।
- (२) साभेदारी फर्म,
- (३) ट्रस्टको सम्बन्धमा त्यस्तो ट्रस्ट जुन,-
- (क) नेपालमा स्थापना भएको,
- (ख) ट्रस्टको ट्रस्टी आय वर्षमा बासिन्दा व्यक्ति भएको वा,
- (ग) ट्रस्टलाई आय वर्षमा बासिन्दा व्यक्ति वा निज संलग्न भएको व्यक्तिहरूको समूहले प्रत्यक्ष वा एक वा बढी मध्यस्थ निकाय (इन्टरपोज्ड इन्टिटी) हरूको माध्यमद्वारा नियन्त्रण गरेको ।
- (४) कम्पनीको सम्बन्धमा त्यस्तो कम्पनी जुन,
- (क) नेपालको कानून अन्तर्गत स्थापित भएको वा,
- (ख) कुनै आय वर्षमा नेपालमा सो कम्पनीको व्यवस्थापन प्रभावकारी रहेको ।
- (४क) नेपाल सरकार,
- (५) गाउँ पालिका, नगरपालिका वा जिल्ला समन्वय समिति,
- (६) कुनै विदेशी सरकार वा सो सरकार अन्तर्गतका प्रान्तीय वा स्थानीय सरकारको त्यस्तो निकायको सम्बन्धमा जुन, -
- (क) नेपालको कानूनअन्तर्गत स्थापित भएको, वा
- (ख) कुनै आय वर्षमा नेपालमा त्यस्तो निकायको व्यवस्थापन प्रभावकारी रहेको ।
- (७) कुनै सन्धि सम्झौता अन्तर्गत स्थापित संस्था वा निकाय, र
- (८) गैर बासिन्दा व्यक्तिको नेपालमा रहेको विदेशी स्थायी संस्थापन ।

“सम्पत्ति” भन्नाले कुनै पनि किसिमको मूर्त वा अमूर्त सम्पत्ति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले मुद्रा, ख्याति, प्रविधि ज्ञान, जायजेथा, कुनै व्यक्तिको विदेशी शाखामा रहेको स्वामित्व वा हित, आम्दानी गर्ने वा भविष्यमा आम्दानी प्राप्त गर्ने अधिकार र कुनै त्यस्तो सम्पत्तिको कुनै भाग समेतलाई जनाउँछ ।

“आय” भन्नाले कुनै व्यक्तिले रोजगारी, व्यवसाय, लगानी वा आकस्मिक लाभबाट प्राप्त गरेको आय र यस ऐन बमोजिम गणना गरिएको सो आयको कुल रकम सम्झनु पर्छ ।

“विशेष उद्योग” भन्नाले चुरोट, बिडी, सिगार, खानेसुर्ति, खैनी, गुटखा, पान मसला, मुख्य कच्चा पदार्थ सुर्ति भएको सोही प्रकृतिका अन्य उत्पादनहरू, मदिरा, वियर तथा यस्तै प्रकारका वस्तु उत्पादन गर्ने उद्योगबाहेक औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०४९ को दफा ३ मा वर्गीकरण गरिएका उत्पादनमुलक, कृषि तथा वनजन्य र खनिज उद्योग सम्झनुपर्छ ।

कर लगाउने : देहायका प्रत्येक व्यक्तिलाई प्रत्येक आय वर्षमा यस ऐन बमोजिम कर लगाई असूलउपर गरिनेछ :-

- (क) कुनै आय वर्षमा करयोग्य आय भएको व्यक्ति,
- (ख) कुनै आय वर्षको आय विदेशमा पठाउने गैर-बासिन्दा व्यक्तिको नेपालमा अवस्थित विदेशी स्थायी संस्थापन, र
- (ग) कुनै आय वर्षमा अन्तिम रूपमा कर कट्टी भई भुक्तानी प्राप्त गर्ने व्यक्ति ।

करयोग्य आय र आयका शीर्षकहरुको वर्गीकरण : कुनै व्यक्तिको कुनै आय वर्षको करयोग्य आय सो वर्षमा देहायका प्रत्येक आयका शीर्षकहरुको निर्धारणयोग्य आयको कूल जम्मा रकमबाट दफा १२ वा ६३ वा दुबै दफा बमोजिम कुनै दावी गरेको रकम भए सो रकम घटाई गणना गरिएको रकम बराबर हुनेछ-

- (क) व्यवसाय,
- (ख) रोजगारी,
- (ग) लगानी,
- (घ) आकस्मिक लाभ ।

रोजगारीबाट भएको आयको गणना :

- (१) कुनै प्राकृतिक व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा रोजगारीबाट प्राप्त गरेको पारिश्रमिक सो वर्षमा सो व्यक्तिको रोजगारीको आय मानी गणना गर्नु पर्नेछ ।
- (२) रोजगारदाताबाट कुनै आय वर्षमा प्राकृतिक व्यक्तिलाई दिइएका देहायका भुक्तानीहरु त्यस्तो प्राकृतिक व्यक्तिको सो आय वर्षको रोजगारीबाट प्राप्त पारिश्रमिक गणना गर्दा समावेश गर्नु पर्नेछ :-
 - (क) ज्याला, तलब, बिदा बापतको रकम, अतिरिक्त समय काम गरे बापतको रकम, शुल्क, कमिशन, पुरस्कार, उपहार, बोनस र अन्य सुविधाहरु बापतको भुक्तानी,
 - (ख) महङ्गी भत्ता, जीवन निर्वाह खर्च, भाडा, मनोरन्जन वा यातायात भत्ता बापतको रकम लगायत कुनै पनि व्यक्तिगत भत्ताका भुक्तानी,
 - (ग) निज वा निजको सम्बद्ध व्यक्तिले व्यक्तिगत प्रयोजनको लागि गरेको खर्चको फछ्यौट वा सोधभर्ना बापत प्राप्त गरिएको भुक्तानी,
 - (घ) रोजगारीका कुनै शर्तमा सहमती जनाए बापत गरिएका भुक्तानी,
 - (ङ) रोजगारीको अन्त्य, नोक्सानी वा अनिवार्य अवकाश बापत गरिएका भुक्तानी,
 - (च) अवकाश भुक्तानी र रोजगारदाताले सो कर्मचारीको लागि अवकाश कोषमा जम्मा गरेको रकम समेतका अवकाश योगदान,
 - (छ) रोजगारीका सम्बन्धमा गरिएका अन्य भुक्तानी, र

कर छुट हुने रकमहरु : देहायका रकमहरुमा कर छुट हुन्छ ।

- १. नेपाल सरकार र कुनै विदेशी राष्ट्र वा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाको बीचमा भएको द्विपक्षीय वा बहुपक्षीय सन्धिमा उल्लेख भए बमोजिम कर छुटको सुविधा पाउने कुनै व्यक्तिले प्राप्त गरेको कर छुटको रकम,
- २. विदेशी राष्ट्रको सरकारी सेवामा रोजगारी गरे बापत कुनै प्राकृतिक व्यक्तिले प्राप्त गरेको रकम,
- ३. नेपालको नागरिक नभए पनि प्राकृतिक व्यक्ति वा निजको निकटस्थ परिवारको सदस्यले विदेशी राष्ट्रको सरकारी कोषबाट प्राप्त गरेका रकम,
- ४. कर तिर्नु नपर्ने शर्तमा नेपाल सरकारको सेवामा नियुक्त भएका गैर नेपाली नागरिकले प्राप्त गरेको रकम,
- ५. नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहबाट सामाजिक सुरक्षाको रूपमा दिइने सबै प्रकारका भत्ता,
- ६. रोजगारी, व्यवसाय र लगानी आयको गणना गर्दा समावेश गरिनु पर्ने रकम बाहेक उपहार, इच्छापत्र, अपुताली वा छात्रवृत्तिको रूपमा प्राप्त रकमहरु,
- ७. छुट पाउने संस्थाले प्राप्त गरेको रकम चन्दा, उपहार, आदि ।
- ८. नेपाल राष्ट्र बैंकले आफ्नो उद्देश्य अनुरूप आर्जन गरेको रकम, वा
- ९. जलस्रोत ऐन, २०४९ बमोजिम दर्ता भएका खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्थाले आफ्नो उद्देश्य अनुरूप आर्जन गरेको रकम ।
- १०. विदेशी राष्ट्रको सेना वा प्रहरी सेवाबाट अवकाश प्राप्त गरेको नेपाली नागरिकले सो राष्ट्रको सरकारी कोषबाट प्राप्त गरेको निवृत्तिभरण बापतको रकम ।
- ११. नेपाल सरकार, प्रदेश वा स्थानीय तहको जुनसुकै प्रकारको आय ।

कट्टी हुने रकमहरु

- १. सामान्य कट्टी:
- २. ब्याज कट्टी
- ३. व्यापार मौज्जातको लागतको खर्च कट्टी
- ४. मर्मत तथा सुधार खर्च
- ५. प्रदूषण नियन्त्रण खर्च
- ६. अनुसन्धान र विकास खर्च

७. हासकट्टी खर्च

८. व्यवसाय वा लगानीबाट नोक्सानी

कट्टी गर्न नपाउने खर्च :

कुनै व्यक्तिलाई कुनै आय वर्षमा कुनै व्यवसाय, रोजगारी वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनको लागि देहायको खर्च वा रकम कट्टी गर्न पाइने छैन

(क) घरेलु वा व्यक्तिगत प्रकृतिका खर्च,

(ख) यस ऐन बमोजिम बुझाउनु पर्ने कर र कुनै देशको सरकार तथा सोको कुनै पनि स्थानीय निकायलाई कुनै कानून वा सो कानून अन्तर्गत बनेको कुनै नियम, विनियमको उल्लंघन गरे बापत बुझाइएको जरिवाना र यस्तै अन्य शुल्क,

(ग) विभिन्न छुट पाउने रकमहरू प्राप्त गर्न कुनै व्यक्तिबाट खर्च गरिएको हदसम्मका वा अन्तिम रूपमा कर कट्टी गरिएका रकमहरू प्राप्त गर्न गरिएका खर्चहरू,

(घ) कुनै निकायबाट गरिएको मुनाफाको वितरण, वा

(च) यस ऐन बमोजिम प्रदान गरिएका बाहेक खर्च कट्टी गर्न नपाउने भनी नभनिएको भए तापनि यस्ता अन्य कुनै रकमहरू ।

करदाताको अधिकार :

(१) करदाताले यस ऐन बमोजिमका कर्तव्यहरू पालना गर्नुपर्नेछ ।

(२) करदातालाई यस ऐन बमोजिम कर बुझाउने सन्दर्भमा देहाय बमोजिमको अधिकार हुनेछ :-

(क) सम्मानपूर्वक व्यवहारको अधिकार,

(ख) करसम्बन्धी कुराहरूको सूचना प्रचलित कानून बमोजिम प्राप्त गर्ने अधिकार,

(ग) करसम्बन्धी कुरामा सफाईको सबूद पेश गर्ने मौका प्राप्त गर्ने अधिकार,

(घ) प्रतिरक्षाको लागि कानून व्यवसायी वा लेखापरीक्षक मुकरर गर्ने अधिकार, र

(ङ) करसम्बन्धी गोपनीय कुराहरू यस ऐनमा उल्लेख भए बाहेक अनतिक्रम्य हुने अधिकार ।

रोजगारदाताबाट कर कट्टी :

(१) प्रत्येक वासिन्दा रोजगारदाताले रोजगारीबाट कुनै कर्मचारी वा कामदारले प्राप्त गरेको आयको गणना गर्दा समावेश गरिने नेपालमा स्रोत भएको कुनै रकम भुक्तानी गर्दा अनुसूची १ बमोजिमको दरले हुने कर कट्टी गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कर कट्टी गर्नु पर्ने रोजगारदाताको दायित्व देहायको कारणले घट्ने वा समाप्त हुने छैन:-

(क) रोजगारदाताले उल्लिखित भुक्तानीबाट अन्य कुनै रकम कट्टी गर्ने

वा रोक्का राख्ने वा घटाउने अधिकार वा कर्तव्य भएकोमा, वा

(ख) अन्य प्रचलित कानून बमोजिम कर्मचारी वा कामदारको रोजगारीबाट भएको आय घटाउन नपाउने भएकोमा ।

अन्तिम रूपमा कर कट्टी हुने भुक्तानी :

(१) देहायका भुक्तानीलाई अन्तिम रूपमा कर कट्टी हुने भुक्तानी मानिने :-

(क) वासिन्दा कम्पनी वा साभेदारी फर्मले भुक्तानी गरेको लाभांश,

(ख) व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेको बाहेक अन्य प्राकृतिक व्यक्तिलाई नेपालमा स्रोत भएको जग्गा वा घर र सोसँग गाँसिएका जडानहरू र उपकरणहरू बापत भुक्तानी गरेको भाडा,

(ग) वासिन्दा व्यक्तिले लगानी बीमा बापत भुक्तानी गरेको लाभ

(घ) वासिन्दा व्यक्तिले तिरेको स्वीकृति नलिएको अवकाश कोषको हित बापत भुक्तानी गरेको लाभ,

(ङ) बैङ्क, वित्तीय संस्था वा ऋण पत्र जारी गर्ने अन्य कुनै निकाय वा प्रचलित कानून बमोजिम सूचीकृत भएका कम्पनी वा सहकारीले भुक्तानी दिएको देहाय बमोजिमको व्याज :- (१) नेपालमा स्रोत भएको र व्यवसाय सञ्चालनसँग सम्बन्धित नभएको प्राकृतिक व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको,

(२) कर छुट पाउने संस्थालाई भुक्तानी गरेको ।

(च) गैर वासिन्दा व्यक्तिलाई दिइएको कर कट्टी हुनुपर्ने भुक्तानी,

(छ) नेपाल सरकार वा स्वीकृत अवकाश कोष वा स्वीकृति नलिएको अवकाश कोषबाट भुक्तानी गरिएको अवकाश भुक्तानी समेत सबै प्रकारका अवकाश भुक्तानी (नियमित रूपमा भुक्तानी हुने निवृत्तभरणबाहेक),

(ज) प्रति बैठक बीस हजार रुपैयाँसम्मको बैठक भत्ता, पटके रूपमा अध्यापन गराए बापत, प्रश्नपत्र तयार गरे वा उत्तर पुस्तिका जाँच गरे बापतको भुक्तानी,

(झ) आकस्मिक लाभ बापतको भुक्तानी,

(ञ) सामुहिक लगानी कोष (म्युचुअल फण्ड) बाट प्राकृतिक व्यक्तिलाई वितरण गरिने प्रतिफल रकम ।

(ट) एकलौटी फर्म बाहेकका प्राकृतिक व्यक्तिको सवारी साधन वा ढुवानी सेवाको भाडा बापतको भुक्तानी ।

किस्ताबन्दीमा कर दाखिला:

(१) कुनै व्यवसाय वा लगानीबाट कुनै आय वर्षमा निर्धारणयोग्य आय भएको वा हुने व्यक्तिले देहाय बमोजिम तीन किस्तामा कर दाखिला गर्नुपर्नेछ:-

दाखिला गर्नु पर्ने मिति

पौष महिनाको अन्त्यसम्म
चैत्र महिनाको अन्त्यसम्म
आषाढ महिनाको अन्त्यसम्म

दाखिला गर्नु पर्ने रकम

अनुमानित करको ४०% रकममध्ये तिर्न बाँकी कर रकम
अनुमानित करको ७०% रकममध्ये तिर्न बाँकी कर रकम
अनुमानित करको १००% रकममध्ये तिर्न बाँकी कर रकम

मतियारलाई शुल्क लाग्ने :

यस ऐनमा उल्लिखित कुनै कसूर गर्ने व्यक्तिलाई जानजान वा लापरवाही गरी मद्दत गर्ने वा सहायता दिने वा दुरुत्साहन गर्ने वा सल्लाह दिने मतियारलाई त्यस्ता व्यक्तिले कम तिरेको करको शतप्रतिशत रकम शुल्क लाग्नेछ ।

मतियारलाई हुने सजाय :

यस ऐन बमोजिम कुनै कसूर गर्न कुनै व्यक्तिलाई जानीजानी मद्दत गर्ने वा त्यस्तो कसूर गर्न सल्लाह दिने वा दुरुत्साहन गर्ने व्यक्तिलाई कसूरदारलाई हुने सजायको आधा सजाय हुनेछ । तर यस्तो मतियार सरकारी कर्मचारी भएमा कसूरदारलाई हुने सजाय बराबर सजाय हुनेछ,

पुरस्कारको व्यवस्था:

कुनै व्यक्तिले आफ्नो करको दायित्व सम्पूर्ण वा केही अंश छुलेको वा छुल्न कोशिस गरेको प्रमाण सहितको सूचना दिने व्यक्तिलाई त्यस्तो सूचनाको आधारमा असुल उपर गरिएको करको रकममध्ये निजले पेश गरेको प्रमाणबाट निर्धारण भए जतिको कर रकमको बीस प्रतिशत बराबरको रकम महानिर्देशकको निर्णयले पुरस्कार दिन सकिनेछ ।

करका दरहरु प्राकृतिक व्यक्तिको सम्बन्धमा :

(१) कुनै आय वर्षमा बासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिको करयोग्य आयमा देहाय बमोजिमको दरले कर लाग्नेछ :-

(क) चारलाख रुपैयाँसम्म रोजगारीको करयोग्य आय भएमा एक प्रतिशत कर लाग्ने ।

(ख) चारलाख रुपैयाँभन्दा बढी तर पाँच लाख रुपैयाँसम्म करयोग्य आय भएमा खण्ड (क) बमोजिम चारलाख रुपैयाँसम्म ४ हजार रुपैयाँ र चारलाख रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा दश प्रतिशत,

(ग) पाँचलाख रुपैयाँभन्दा बढी तर सातलाख रुपैयाँसम्म करयोग्य आय भएमा खण्ड (ख) बमोजिम पाँचलाख रुपैयाँसम्म १४००० र पाँचलाख रुपैयाँभन्दा बढी भएको करयोग्य आयमा बीस प्रतिशत,

(घ) ७ लाख रुपैयाँ भन्दा बढी तर २० लाख रुपैयाँसम्म कर योग्य आय भएमा ७ लाख रुपैयाँसम्म ५४००० र सो भन्दा मथि कर योग्य आयमा ३० प्रतिशत

(ङ) बीस लाख रुपैयाँ भन्दा बढि कर योग्य आय भएमा खण्ड (ग) बमोजिम लागेको करमा थप चालीस प्रतिशत अतिरिक्त कर लाग्नेछ

तर एकलौटी फर्म दर्ता भएका करदाताको हकमा खण्ड (क) बमोजिमको एक प्रतिशत कर लाग्ने छैन ।

कुनै दम्पतीको करयोग्य आयमा देहाय बमोजिमको दरमा कर लाग्नेछ :-

(क) चार लाख पचास हजार रुपैयाँसम्म रोजगारीको करयोग्य आय भएमा एक प्रतिशत कर लाग्ने ।

(ख) चार लाख पचास हजार रुपैयाँभन्दा बढी तर पाँच लाख पचास हजार रुपैयाँसम्मको करयोग्य आय भएमा खण्ड (क) बमोजिम चारलाख पचास हजार रुपैयाँसम्म चार हजार पाँचसय रुपैयाँ र चार लाख पचास हजार रुपैयाँभन्दा बढी करयोग्य आयमा दश प्रतिशत,

(ग) पाँच लाख पचास हजार रुपैयाँभन्दा बढी तर ७ लाख पचास हजार रुपैयाँसम्म करयोग्य आय भएमा खण्ड (ख) बमोजिम पाँचलाख रुपैयाँसम्म १४५०० र पाँच लाख रुपैयाँभन्दा बढी भएको करयोग्य आयमा बीस प्रतिशत,

(घ) ७ लाख पचास हजार रुपैयाँ भन्दा बढी तर २० लाख रुपैयाँसम्म कर योग्य आय भएमा ७ लाख रुपैयाँसम्म ५४५०० र ७ लाख रुपैयाँ पचास हजार भन्दा मथि कर योग्य आयमा ३० प्रतिशत

(ङ) बीस लाख रुपैयाँ भन्दा बढि कर योग्य आय भएमा खण्ड (ग) बमोजिम लागेको करमा थप चालीस प्रतिशत अतिरिक्त कर लाग्नेछ । तर एकलौटी फर्म दर्ता भएका करदाताको हकमा उपरोक्त खण्ड(क) बमोजिम एक प्रतिशत कर लाग्ने छैन ।

सवारीको किसिम प्रतिसवारी साधनमा बुझाउनु पर्ने वार्षिक कर

१. कार, जिप, भ्यान, माईक्रो बस

क. १३०० सी.ससम्म ४०००

ख. १३०१ देखि २०००सी.सी सम्म ४५००

ग. २००१ देखि २९०० सम्म ५०००

घ. २९०१ देखि ४००० सम्म ६०००

ङ. ४००१ देखि माथि सबै ७०००

२. मीनि ट्रक, मिनिबस, पानी ट्याङ्कर ६०००

३. मिनि ट्रिपर	७०००
४. ट्रक, बस	८०००
५. डोजर, एक्साभेटर, लोडर, क्रेन	१२०००
६. तेल टयाइकर, ग्यास बुलेट	१२०००
७. ट्रेक्टर	२०००
८. पावर टिलर	१५००
९. अटो रिक्सा, थ्री ट्विलर, टेम्पो	२०००

आयमा कट्टि गर्न पाउने रकमहरु

- सामान्य कट्टि
- हासकट्टी खर्च
- व्यवसाय वा लगानीबाट नोक्सानी : विगत सात आय वर्षहरूको कट्टी हुन नपाएको नोक्सानी
- अनुसन्धान र विकास खर्च : व्यवसायको समायोजित करयोग्य आयको पचास प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन ।
- प्रदुषण नियन्त्रण खर्च : व्यवसायको समायोजित करयोग्य आयको पचास प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन ।
- मर्मत तथा सुधुधार खर्च आय वर्षको अन्त्यमा रहेको सम्पत्तिको समूहको
- हास आधार रकमको सात प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन: आय वर्षको अन्त्यमा रहेको सम्पत्तिको समूहको हास आधार रकमको सात प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन ।
- व्यापार मौज्जातको लागतको खर्च कट्टी
- ब्याज कट्टी

कट्टी गर्न नपाउने खर्च :

- (क) घरेलु वा व्यक्तिगत प्रकृतिका खर्च,
- (ख) आयकर ऐन बमोजिम बुझाउनु पर्ने कर र कुनै देशको सरकार तथा सोको कुनै पनि स्थानीय निकायलाई कुनै कानून वा सो कानून अन्तर्गत बनेको कुनै नियम, विनियमको उल्लंघन गरे बापत बुझाइएको जरिवाना र यस्तै अन्य शुल्क,
- (ग) दफा १० बमोजिम छुट पाउने रकमहरु प्राप्त गर्न कुनै व्यक्तिबाट खर्च गरिएको हदसम्मका वा अन्तिम रुपमा कर कट्टी गरिएका रकमहरु प्राप्त गर्न गरिएका खर्चहरु,
- (घ) एक पटकमा पचास हजार रुपैयाँभन्दा बढीको नगद भुक्तानी गरेमा सो बापतको खर्च,
- (ङ) कुनै निकायबाट गरिएको मुनाफाको वितरण, वा

कर लेखांकन गर्ने तरिका :

- (१) कुनै व्यक्तिले कहिले कुनै आय प्राप्त गर्छ वा कुनै खर्च गर्छ भन्ने कुराको निर्धारण यस ऐनको अधीनमा रही लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त अनुरूप हुनेछ ।
- (२) प्राकृतिक व्यक्तिले निजको रोजगारी तथा लगानीबाट प्राप्त हुने आयको गणना गर्दा कर प्रयोजनको लागि नगद आधारमा लेखांकन गर्नु पर्नेछ ।
- (३) कम्पनीले कर प्रयोजनको लागि एक्रयल आधारमा लेखांकन गर्नुपर्नेछ ।
- (४) विभागले लिखित सूचना जारी गरी अन्यथा तोकेकोमा बाहेक कुनै व्यक्तिले आयकर प्रयोजनका लागि उपदफा (१), (२) र (३) को अधीनमा रही नगद वा एक्रयल आधारमा लेखांकन गर्न सक्नेछ ।

अग्रिम कर कट्टि (TDS) का सम्बन्धमा उल्लेख गरी कुन कुन भुक्तानीमा गरिन्छ ?

आयकर ऐनले केही तोकिएका भुक्तानीमा भुक्तानी गर्दाका बखत निश्चित दरमा अग्रिम रुपमा कर कट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ जसलाई अग्रिम कर कट्टि (TDS) भनिन्छ । यो Pay as You Earn भन्ने सिद्धान्तमा आधारित छ । करदाताको कर भुक्तानी र सरकारको कर संकलन लागत घटाउन यस्तो प्रणाली अपनाउने गरिन्छ ।

आयकर ऐन, २०५८ को परिच्छेद १७ मा उल्लेख भए अनुसार पारिश्रमिक तथा भत्ता (रोजगारीको आय), बासिन्दा व्यक्तिले नेपालमा स्रोत भएको व्याज, प्राकृतिक स्रोत, भाडा, रोयल्टी, सेवा शुल्क, कमिशन वा विक्री वोनस, अवकाश भुक्तानी र अन्य कुनै प्रतिफल लाभांश, लगानी बीमाको लाभ, ठेक्का वा करार बापत ५० हजार

रुपैयाभन्दा बढीको रकम भुक्तानी, वासिन्दा निकायमा रहेको हितको निसर्गबाट प्राप्त लाभ, भाडा, गैर वासिन्दा बीमा कम्पनिलाई गरिने प्रिमियम भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गर्नुपर्दछ ।

व्यावसायिक छुट तथा सुविधाहरू :

- (१) कुनै फर्म, कम्पनी, साभेदारी तथा संगठित संस्थाको रूपमा दर्ता गरी कृषि व्यवसाय गरी प्राप्त गरेको आयमा कर लाग्ने छैन ।
- (२) सहकारी ऐन, २०७४ बमोजिम दर्ता भई सञ्चालन भएको कृषि वा वन पैदावारमा आधारित तथा गाउँपालिकाको क्षेत्रमा सञ्चालित वित्तीय कारोबार गर्ने सहकारी संस्था वा संघको आयमा कर लाग्ने छैन । यस्तो संस्था वा संघले वितरण गरेको लाभशामा समेत कर लाग्ने छैन ।
- (३) गाउँपालिकाको क्षेत्रमा सञ्चालित लघु वित्त संस्था, ग्रामीण विकास बैङ्क, हुलाक बचत बैङ्क र सहकारीमा जम्मा गरेको निक्षेपबाट आर्जित वार्षिक पच्चीस हजार रुपैयाँसम्मको ब्याज आयमा कर लाग्ने छैन ।
- (४) कुनै आय वर्षमा वर्षभरि पूर्णरूपले सञ्चालनमा रहेको विशेष उद्योगबाट भएको आयमा लाग्ने करमा देहाय बमोजिम छुट हुने :- (क) वासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिको आयमा तीस प्रतिशतका दरले कर लागेको रहेछ भने सो करमा एक तिहाईले, (ख) निकायको आयमा लाग्ने करमा बीस प्रतिशतले,
- (५) कुनै व्यक्तिलाई कुनै आय वर्षमा विशेष उद्योग र सूचना प्रविधि उद्योगबाट भएको आयमा देहाय बमोजिम कर लगाइनेछ :-
(क) एक सय वा सोभन्दा बढी नेपाली नागरिकलाई वर्षभरि नै प्रत्यक्ष रोजगारी दिएमा सो वर्षको आयमा लाग्ने करको नब्बे प्रतिशत, तीन सय वा सोभन्दा बढी नेपाली नागरिकलाई वर्षभरि नै प्रत्यक्ष रोजगारी दिएमा सो वर्षको आयमा लाग्ने करको असी प्रतिशत, पाँच सय वा सोभन्दा बढी नेपाली नागरिकलाई वर्षभरि नै प्रत्यक्ष रोजगारी दिएमा सो वर्षको आयमा लाग्ने करको पचहत्तर प्रतिशत, एक हजार वा सोभन्दा बढी नेपाली नागरिकलाई वर्षभरि नै प्रत्यक्ष रोजगारी दिएमा सो वर्षको आयमा लाग्ने करको सत्तरी प्रतिशत,
(ख) अति अविकसित, अविकसित, छद्मकर्मविकसित क्षेत्रहरूमा विशेष उद्योग सञ्चालन भएको भए त्यस्तो छद्मउद्योगले व्यावसायिक उत्पादन वा कारोबार सुरु गरेको मितिले दश वर्षसम्म उक्त वर्षहरूको आयमा लाग्ने करको क्रमशः दश, बीस र तीस प्रतिशत, (ग) एक अर्ब रुपैयाँभन्दा बढीको पुँजी लगानीमा स्थापना हुने र पाँच सयभन्दा बढीलाई वर्षभरि नै प्रत्यक्ष रोजगारी प्रदान गर्ने छुट्टिविशेष उद्योग र पर्यटन उद्योग (क्यासिनो बाहेक) लाई कारोबार सुरु गरेको मितिले पाँच वर्षसम्म पूर्ण रूपमा आयकर छुट दिई त्यसपछिको तीन वर्षसम्म लाग्ने करको पचास प्रतिशत,
- हिमाली जिल्ला र नेपाल सरकारले तोकेको पहाडी जिल्लामा रहेको विशेष आर्थिक क्षेत्रमा स्थापित उद्योगले कारोबार सुरु गरेको मितिले दश वर्षसम्म लाग्ने आयकरको शतप्रतिशत र त्यसपछिका आय वर्षमा लाग्ने आयकरको पचास प्रतिशत,
- कुनै निकायले देहाय बमोजिमको कार्य गरी सोबाट प्राप्त आयमा व्यापारिक कारोबार सञ्चालन गरेको मितिले दश वर्षसम्म लाग्ने करमा देहाय बमोजिम छुट हुनेछ :- (क) ट्राम वा टुल्लि बस सञ्चालन गरेमा चालीस प्रतिशत, (ख) रोपवे, केवलकार, आकासे पुलनिर्माण गरी सञ्चालन गरेमा चालीस प्रतिशत, (ग) सडक, पुल, सुरुङ्गमार्ग, टनेल, रेल्वे, विमानस्थल निर्माण गरी सञ्चालन गरेमा पचास प्रतिशत ।
- कर छुट पाएका संस्थाहरूलाई दिइएको चन्दा उपहारको लागि छुट कुनै आय वर्षमा घटाउन पाउने खर्च एक लाख रुपैयाँ वा त्यस्तो व्यक्तिको उक्त वर्षको समायोजित कर योग्य आयको पाँच प्रतिशतमध्ये जुन घटी हुन्छ त्योभन्दा बढी हुने छैन ।
- अनुसन्धान र विकास खर्चः त्यस्तो व्यक्तिलाई सञ्चालित सबै व्यवसायको समायोजित कर योग्य आयको पचास प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन ।
- प्रदूषण नियन्त्रण खर्चः त्यस्तो व्यक्तिलाई सञ्चालित सबै व्यवसायको समायोजित करयोग्य आयको पचास प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन ।
- कुनै लगानीबाट व्यहोर्नु परेको विगत सात आय वर्षहरूको कट्टी हुन नपाएको नोक्सानी कट्टी गर्न पाउनेछ ।

करकट्टी गर्नु पर्ने भूक्तानीहरू

- (क) प्राकृतिक व्यक्तिले गरेको व्यवसाय सञ्चालनसँग सम्बन्धित बाहेकका अन्य कुनै भुक्तानी,
- (कख) पत्रपत्रिकामा प्रकाशित लेख रचना बापतको भुक्तानी,
- (ख) वासिन्दा बैङ्क वा अरु वासिन्दा वित्तीय संस्थालाई तिरेको ब्याज,
- (ग) कर छुट पाएको भुक्तानी वा दफा ८७ बमोजिम कर कट्टी हुनु पर्ने भुक्तानी,
- (घ) क्रेडिट कार्ड जारी गर्ने बैङ्कलाई तिरेको इन्टररिजनल इन्टरचेन्ज शुल्क,
- (ङ) सामूहिक लगानी कोष (म्युचुअल फण्ड) लाई भुक्तानी गरिएको लाभश र ब्याज ।

केहि सामान्य ज्ञानहरु

- प्रत्येक व्यक्तिले आय वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्रमा आय विवरण पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था (आश्विन मसान्त भित्र)
- मनासिव माफिकको कारणबिना कर दाखिला गर्नु पर्ने निर्धारित समयसम्म कर दाखिला नगर्ने व्यक्तिलाई पाँच हजार रुपैयाँदेखि तीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा एक महिनादेखि तीन महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ ।

- भुट्टा वा भ्रमपूर्ण विवरण दिनेलाई व्यक्तिलाई चालिस हजार रुपैयाँदेखि एक लाख साठी हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा छ महिनादेखि दुई वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ ।
- कर प्रशासनमा बाधा विरोध गर्ने वा अनुचित प्रभाव पार्ने व्यक्तिलाई पाँच हजार रुपैयाँदेखि बीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा एक महिनादेखि तीन महिनासम्म कैद वा दुवै सजाय हुनेछ ।
- आयकर ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियमहरुका कुनै व्यवस्थाको पालना नगर्ने व्यक्तिलाई पाँच हजार रुपैयाँदेखि तीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुनेछ ।
- सेवा शुल्क, कमिशन, विक्री वोनस, अवकाश भुक्तानी र कुनै प्रतिफलको रकम भुक्तानी गर्दा कुल भुक्तानी रकमको पन्ध्र प्रतिशतका दरले कर कट्टी गर्न पर्ने ।
- वासिन्दा रोजगार कम्पनीले गैर वासिन्दा व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको कमिशनमा पाँच प्रतिशतका दरले,
- वायुयानको लिज (पट्टा) वापतको रकम भुक्तानी गर्दा दश प्रतिशतका दरले,
- मुल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएकोलाई भुक्तानी गरेको सेवा शुल्कमा भुक्तानी रकमको एक दशमलव पाँच प्रतिशत,
- लाभांश, लगानी विमाको लाभको भुक्तानी र स्वीकृत नलिएको अवकोषबाट भुक्तानीमा ५ प्रतिशत कर
- आकस्मिक लाभमा २५ प्रतिशत कर, ठेक्का वापतको भुक्तानी गर्दा १.५ प्रतिशत अग्रिम कर
- अग्रिम कर काटेको रकम हरेक महिना समाप्त भएको २५ दिनभित्र दाखिला गर्नुपर्ने ।
- प्रशाककीय पुनरावलोकनको लागि कर निर्धारणको सुचना पाएको मितिले तीस दिनभित्र सो निर्णय विरुद्ध विभाग समक्ष निवेदन दिन सक्ने ।
- दुर्गम भत्ता बहिमा ५० हजारसम्म छुट पाईने, वैदेशिक कुटनीतिक नियोगमा कार्यरत कर्मचारीको वैदेशिक भत्ताको ७५ प्रतिशत छुट पाईने ।
- महानगरपालिका वा उपमहानगरपालिका क्षेत्रमा व्यवसाय गर्ने प्राकृतिक व्यक्तिका हकमा सात हजार पाँच सय रुपैयाँ,
- नगरपालिका क्षेत्रमा व्यवसाय गर्ने प्राकृतिक व्यक्तिका हकमा चार हजार रुपैयाँ,
- अन्य क्षेत्रमा व्यवसाय गर्ने प्राकृतिक व्यक्तिका हकमा दुई हजार पाँच सय रुपैयाँ ।
- गैह्र वासिन्दा प्राकृतिक व्यक्तिको आयमा २५ प्रतिशत कर लाग्ने
- महिला कर्मचारीको हकमा लाग्ने आयकरमा १० प्रतिशत आयकर छुट हुने, मदिरा, सुर्ति उद्योग तथा वित्तिय संस्थाको करको दर ३० प्रतिशत हुने ।
- कुनै मालसामान खरिद गर्दा मू.अ.कर बिजक भए १.५ प्रतिशत अग्रिम कर काटिने, सेवा शुल्कमा १५ प्रतिशत अग्रिम कर कटि गरीने,
- गैह्र वासिन्दा व्यक्तिको अग्रिम कर ५ प्रतिशत हुने,

हासयोग्य सम्पत्तिको वर्गीकरण देहाय बमोजिमको हुनेछ :-

वर्ग	सम्पत्तिको विवरण	हास दर प्रतिशत
“क”	भवन, स्ट्रक्चर र स्थायी प्रकृतिका यस्तै प्रकारका अन्य बनौटहरु ।	५
“ख”	कम्प्युटर, तथ्याङ्क केलाउने उपकरण, फर्निचर, फिक्स्चर र कार्यालय उपकरणहरु ।	२५
“ग”	अटोमोबाइल्स, बस तथा मिनीबसहरु ।	२०
“घ”	निर्माण तथा उत्खनन सम्बन्धी उपकरणहरु हेभि ईक्वीपमेन्ट, ट्रिपर, डोजर एक्साभेटर आदि	१५
“ङ”	“घ” मा उल्लेख भएका हासयोग्य सम्पत्तिहरु बाहेकका अदृश्य सम्पत्तिहरु । (सम्पत्ति खरिद गर्दाको बखतमा उक्त सम्पत्तिको लागतलाई सम्पत्तिको प्रयोगावधिले भाग गरी निकटतम आधा वर्षमा मिलानगरी हुन आउने दर प्रतिशतमा ।	

आयकर नियमावली, २०५९ प्रकासित मिति: २०५९।२।२४ छैठौ शंशोधन २०७४।२।१३

कर छुट को लागि निवेदन दिनको लागि देहाय बमोजिमको विवरण संलग्न गरी विभागमा निवेदन दिनु पर्ने

(क) प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता हुनुपर्ने संस्थाको हकमा दर्ताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(ख) संस्था गठन सम्बन्धी विधानको प्रतिलिपि,

(ग) स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गरेको भए त्य,तो प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

(घ) लेखा परीक्षणको प्रतिवेदन भए सो को प्रतिलिपि

औषधि उपचारको खर्चमा कर मिलान सिमा ७५० मात्र हुने,

- अवकाश भुक्तानीको स्वीकृत पाउन चत्ता पुँजी कम्तीमा एक करोड रुपैयाँ हुनुपर्ने,

अवकास कोषबाट स्वीकृत लगानी भन्नाले देहाय बमोजिम भएको लगानी सम्झनु पर्छ :-

- (क) प्रचलित कानून बमोजिम ,थापना भएको नागरिक लगानी कोषमा गरिएको लगानी,
- (ख) नेपाल सरकारले जारी गरेको ऋणपत्रमा गरिएको लगानी,
- (ग) बैंक सम्बन्धी प्रचलित कानून अन्तर्गत संचालन भएका बैंकमा गरिएको लगानी,
- (घ) बैंकसंग सह वित्तियकरणको आधारमा गरिएको लगानी,
- (ङ) आफना शेयरहोल्डर बाहेकका हिताधिकारीलाई गरिएको लगानी

- **अवकाश योगदानको सीमा** : कुनै आय वर्षमा स्वीकृत अवकाश कोषको हिताधिकारी प्राकृतिक व्यक्तिले अवकाश कोषमा अवकाश योगदान गर्दा तीन लाख रुपैयाँ वा निजको निर्धारणयोग्य आयको एक तिहाईमा जुन घटी हुन्छ सो रकमसम्म आफ्नो कर योग्य आयबाट घटाउन सक्नेछ ।
- **दुर्गम भत्ताको सीमा** : व्यक्तिको कर नलाग्ने सीमामा थप हुने दुर्गम भत्ता बापतको रकम देहाय बमोजिम हुने
 - (क) “क” वर्गका क्षेत्रमा पचास हजार रुपैयाँ
 - (ख) “ख” वर्गका क्षेत्रमा चालिस हजार रुपैयाँ
 - (ग) “ग” वर्गका क्षेत्रमा तीस हजार रुपैयाँ
 - (घ) “घ” वर्गका क्षेत्रमा बीस हजार रुपैयाँ
 - (ङ) “ङ” वर्गका क्षेत्रमा दस हजार रुपैयाँ
- आयकर नियमावली, २०३९ खारेज गरिएको छ ।